

उद्वेगकारणात् आसामुद्वेगरूपान्निमित्तादस्मिन्देशे वेगेन विमर्दे विमर्द्यापतेयुरित्यर्थः ॥ २७ ॥ न शक्त्या युद्धश्रान्तेतिभावः ॥ २८ ॥ अगृहीतार्था मत्तोऽज्ञातमदागमन
प्रयोजना ॥ २९ ॥ इमावेति ॥ एतदर्थं किलायमागतइत्याशयेनेतिशेषः ॥ ३० ॥ कार्यविपदमेवोपपादयति ॥ उद्देशे समुल्लंघनप्राप्यदेशे ॥ नष्टमार्गे प्रकारान्तरेणैतत्प्राप्ति
संपादकमार्गरहिते ॥ ३१ ॥ विशस्ते हते ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ननु शक्यामि युद्धश्रान्तेतिभावः ॥ ३४ ॥ किंच युद्धे जयोपि संदिग्धइत्याह ॥ असत्यानीति ॥ अनिश्चितजयानि ॥

तेशूलशरनिस्त्रिंशविविधायुधपाणयः ॥ आपतेयुर्विमर्देस्मिन्वेगेनोद्वेगकारणात् ॥ २७ ॥ संरुद्धस्तैस्तुपरितोविधमेराक्षसंबलं ॥ श
क्त्यान्नुसंप्राप्तुं परंपारं महोदधेः ॥ २८ ॥ मांवागृहीयुरावृत्यवहवः शीघ्रकारिणः ॥ स्यादियंचागृहीतार्थाममचग्रहणं भवेत् ॥ २९ ॥
हिंसाभिरुचयो हिंस्युरिमांवाजनकात्मजां ॥ विपन्नस्यात्ततः कार्यरामसुग्रीवयोरिदं ॥ ३० ॥ उद्देशेनष्टमार्गेस्मिन्नाक्षसैः परिवारिते ॥
सागरेणपरिक्षिप्ते गुप्तेवसतिजानकी ॥ ३१ ॥ विशस्तेवागृहीतेवारक्षोभिर्मयिसंयुगे ॥ नाशं पश्यामिरामस्यसहायं कार्यसाधने ॥
॥ ३२ ॥ विमृशंश्चनपश्यामियोहतेमयिवानरः ॥ शतयोजनविस्तीर्णलंघयेतमहोदधिं ॥ ३३ ॥ कामंहंतुं समर्थोस्मि सहस्राण्यपिर
क्षसां ॥ ननु शक्याम्यहंप्राप्तुं परंपारं महोदधेः ॥ ३४ ॥ असत्यानिचयुद्धानिसंशयोमेनरोचते ॥ कश्चनिःसंशयं कार्यं कुर्यात्प्राज्ञः सं
शयं ॥ ३५ ॥ एषदोषो महान् हि स्यान्ममसीताभिभाषणे ॥ प्राणत्यागश्च वै देह्या भवेदनभिभाषणे ॥ ३६ ॥ भूताश्चार्थाविरुध्यन्ति देश
कालविरोधिताः ॥ विक्लवंदूतमासाद्यतमः सूर्योदये यथा ॥ ३७ ॥ अर्थानर्थान्तरे बुद्धिर्निश्चितापिन शोभते ॥ घातयन्ति हि कार्याणि दूताः
पंडितमानिनः ॥ ३८ ॥ न विनश्येत्कथं कार्यं वैक्लव्यं न कथं मम ॥ लंघनंच समुद्रस्य कथं नु न वृथा भवेत् ॥ ३९ ॥

संशयः संशयितजयफल

कयुद्धव्यापारः अरुचिहेतुः ॥ प्राज्ञत्वमेव दर्शयति ॥ कश्चेति ॥ निःसंशयं निर्णीतफलकं ॥ प्राज्ञोमादृशः संशयं संशयितफलकं न कोपीत्यर्थः ॥ ३५ ॥ सीताभिभाष
णे पुरतःस्थित्वेतिशेषः ॥ ३६ ॥ भूताः सिद्धप्रायाः ॥ भूता इत्यादिश्लोकावत्रैवकांडे द्वितीयसर्गे व्याख्यातौ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥